

REMEMBERING AND FORGETTING IN REVELATION

Kehilla Community Synagogue
Shavu'ot 5780

Sam Berrin Shonkoff
sshonkoff@gtu.edu

1. Exodus 20: 15–16

All the people saw the sounds and the lightning, the blast of the shofar and the smoking mountain. And when the people saw it, they wavered and stood at a distance. They said to Moses, “You speak to us, and we will obey. God shall not speak to us, lest we die!”

וְכָל־הָעָם רָאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלְפִידִים וְאֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הַהָר עֹשֵׂן וַיַּרְא הָעָם וַיִּזְעַזְעוּ וַיַּעֲמֻדוּ מֵרָחֹק: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת:

2. Deuteronomy 5: 20–22

When you heard the voice out of the darkness, as the mountain blazed in fire, you drew near to me, all your tribal heads and elders, and said: “YHVH our God has just shown us Their Presence and Their greatness. We heard Their voice out of the fire. On this day, we saw that a human being can be spoken to by God and live. Now, why should we die!? This great fire will consume us! If we hear the voice of YHVH our God any longer, we will die!”

וַיְהִי כִשְׁמִיעְכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בָּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּ אֵלַי כָּל־רֹאשֵׁי שְׁבֵטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: וַתֹּאמְרוּ הֵן הָרָאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבוֹדוֹ וְאֶת־גְּדֻלוֹ וְאֶת־קוֹלוֹ שֹׁמְעָנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְחַי: וְעַתָּה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יִסְפָּקוּ אֲנַחְנוּ לְשִׁמְעַתְּךָ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּנְמָתוּ:

3. Song of Songs Rabbah 1:2

Rabbi Yehudah says: At the moment that Israel heard *I am YHVH, your God* [Exod. 20:2], Torah-learning was embedded in their hearts; they would learn without forgetting. They came to Moses and said, “Moses, our rabbi, you must be a messenger between us [and YHVH]!” As it is written, *You speak to us and we will obey* [Exod. 20:16], *Now, why should we die?* [Deut. 5:22], and what benefit is there in our destruction? They returned to being learners who forget.

And [Israel] said: “What? Flesh-and-blood Moses survives, and even his learning survives!” They returned immediately to Moses and said to him, “Moses, our rabbi, oh that They might reveal to us a second time! Oh that *They will kiss me with the kisses of Their mouth* [Songs 1:2]! Oh that Torah-learning would be embedded in our hearts as before!”

“This is not what is now,” Moses said to them. “But it will be so in the future to come. As it is written, *I will give my Torah within them and write it upon their hearts* [Jer. 31:33].”

רבי יהודה אומר בשעה ששמעו ישראל אנכי ה' אלהיך, נתקע תלמוד תורה בלבם, והיו למדים ולא היו משכחין, באו אצל משה ואמרו: משה רבנו, תעשה את פרזביון שליח ביבותינו, שנאמר דבר אתה עמנו ונשמעה ועתה למה נמות, ומה הננייה יש באבדה שלנו, חזרו להיות למדים ושוכחים, אמרו: מה משה בשר ודם עובר, אף תלמודו עובר, מיד חזרו באו להם אל משה, אמרו לו: משה רבנו לואי יגלה לנו פעם שניה, לואי ישקני מנשיקות פיהו, לואי יתקע תלמוד תורה בלבנו כמות שהיה. אמר להם: אין זו עכשיו אבל לעתיד לבוא הוא, שנאמר ונתתי את תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנה.

4. Martin Buber, “Fragments on Revelation” (1964)

The historical religions have the tendency to...put themselves in place of God. In fact, there is nothing so suitable to hide God’s face from human beings as a religion.

Die geschichtlichen Religionen haben die Tendenz... sich...an Gottes Stelle zu setzen, und in der Tat ist nichts so geeignet, dem Menschen das Angesicht Gottes zu verdecken, wie eine Religion.

* * *

5. Exodus 31:18

And [God] gave to Moses, as They finished (*ke-khaloto*) speaking with him on Mount Sinai, two tablets of the testimony, tablets of stone, written with the finger of God.

ויתן אל־משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לוח העדות לוח אבן כתבים באצבע אלהים:

6. Babylonian Talmud, Nedarim 38a

Rabbi Yohanan said: In the beginning, Moses used to learn Torah and forget it—until it was given to him as a gift. As it is said, *And They gave to Moses as his bride (ke-khalato), speaking with him [Exod. 31:18].*

ואמר ר' יוחנן בתחילה היה משה למד תורה ומשכחה עד שניתנה לו במתנה שנאמר ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו.

7. RaSHI on Exodus 31:18

“As They finished” (ככלתו) is written with a missing [letter ו after the ל], for the Torah was presented to [Moses] as a gift, “as a bride” (ככלה) to a groom, for he was not able to learn her wholeness in such a short time.

ככלתו כתיב חסר, שנמסרה לו תורה במתנה ככלה לחתן, שלא היה יכול ללמוד כולה בזמן מועט כזה.

8. Menahem Nahum of Chernobil, *Me'or 'Eynayim*, parshat ki tissa, pp. 202–203

And They gave to Moses, ke-khalato *speaking with him on Mount Sinai*, etc. (Ex. 31:18). This teaches that Moses used to learn and forget until the Torah was given to him as a gift, like a bride to a groom.¹ ... Just as bride and groom revel in joy, so too do the blessed Holy One and the Community of Israel—*As groom revels with bride, your God will revel with you* (Isa. 62:5). [The Sinai revelation] strikes us as similar to bride and groom because ceaseless pleasure is not Pleasure. The union of bride and groom is definitively a new union, since they have never coupled before. This is how a person must unite with the blessed Holy One: every day a new union, as if given today. As the Sages commented, “They shall be new words of Torah [to you, as if they were given today]!”²

The reason [for constant renewal] is that every day the blessed Holy One renews the works of creation, and the Torah is called “Works of Creation,” for all the worlds were created through it, as is known.³ The blessed Holy One renews ceaselessly. One finds that no day is like any other; every day bears a new way to connect and draw near to Torah. That is, what is renewed in [Torah] today is not what happened yesterday—that has passed.

Therein lies the mystery of calling Israel “virgin,” as it is written, *Virgin Israel* (Jer. 18:13). Every day her youthfulness is renewed. The union of today has never happened before. This is the dimension of “virgin.” One who serves in this dimension is one who goes endlessly from level to level and from dimension to dimension and unifies a new union every day... Do not call the Torah that you read an inheritance (*morashah*) but rather what is in the dimension of betrothal (*me'orasah*).⁴ This is the dimension of “bride,” where there is always a new union, like a bride at the moment of her wedding.

This is [the meaning of] “Moses used to learn and forget”—he “forgot” the pleasure, because ceaseless pleasure is not Pleasure. “Until the Torah was given to him like a bride to a groom”—until he was given the strength to continue every day from level to level, where each and every level is new, arising ceaselessly, in the dimension of “bride,” a new union. This is the great Pleasure, that of groom reveling with bride. Understand this.

ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני וגו' מלמד שהיה משה לומד ושוכח עד שנתנה לו תורה במתנה ככלה לחתן ... וכמו שהחתן וכלה ישישו בשמחה כן הקב"ה וכנסת ישראל כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלהיך (ישעיה ס"ב, ה') דימה אותנו לחתן וכלה כי תענוג תמידי אינו תענוג רק יחוד חתן וכלה הוא יחוד חדש שעדיין לא נדווגו מעולם כן צריך האדם ליחד קודשא בריך הוא בכל יום יחוד חדש כאלו היום ניתנה כמו שדרשו רז"ל יהיו דברי תורה חדשים וכו'.

והטעם כי הקב"ה מחדש בכל יום מעשה בראשית והתורה נקרא מעשה בראשית שעל ידה נבראו כל העולמות כנודע והקב"ה מחדש תמיד ונמצא אין לך יום דומה לחבירו ובכל יום הוא התדבקות והתקרבות בתורה חדש רצה לומר מה שנתחדש בה היום מה שלא היה אתמול כי יעבור ולכן נקרא ישראל בסוד בתולה כמו שכתוב בתולת ישראל שבכל יום מתחדשין נעוריה ויחוד של היום עדין לא היה מעולם ובבחינה זו נקרא בתולה והעובד בבחינה זו נקרא הולך ממדריגה למדריגה תמיד ומבחינה לבחינה ומיחד בכל יום יחוד חדש ... שלא תקרא התורה הנקרא מורשה אלא בבחינת מאורסה שהוא בחינת כלה שיהיה תמיד יחוד חדש ככלה בעת נשואיה.

¹ b. Nedarim 38a.

² Rashi on Ex. 31:18. Cf. Tanhuma (Buber), yitro, 13; b. Berakhot 63b.

³ Bereshit Rabbah 1:1.

⁴ See the commentary on Deuteronomy 33:4 in b. Berakhot 57a.

זוהו מלמד שהיה משה לומד ושובח רצה לומר ששובח התענוג שמפני שתענוג תמידי אינו תענוג עד שנתנה לו התורה ככלה לחתן רצה לומר שניתן לו הכח שילך בכל יום ממדריגה למדריגה ובכל מדריגה ועלייה חדשה נעשה תמיד בחינת כלה יחוד חדש והוא תענוג גדול כמשוש חתן על כלה והבן:

9. Michael Pollan, *How to Change Your Mind*

By adulthood, the mind has gotten very good at observing and testing reality and developing confident predictions about it that optimize our investments of energy (mental and otherwise) and therefore our survival. So rather than starting from scratch to build a new perception from every batch of raw data delivered by the senses, the mind jumps to the most sensible conclusion based on past experience combined with a tiny sample of that data. Our brains are prediction machines optimized by experience.

The efficiencies of the adult mind, useful as they are, blind us to the present moment. We're constantly jumping ahead to the next thing. We approach experience much as an artificial intelligence (AI) program does with our brains continually translating the data of the present into the terms of the past, reaching back in time for the relevant experience, and then using that to make its best guess as to how to predict and navigate the future... Alas, most of the time I inhabit a near-future tense, my psychic thermostat set to a low simmer of anticipation and, too often, worry. The good thing is I'm seldom surprised. The bad thing is I'm seldom surprised.

10. Abraham Joshua Heschel, interview by ABC's Frank Reynolds (November 1971).

What keeps me alive—spiritually, emotionally, intellectually—is my ability to be surprised. I say, I take nothing for granted. I am surprised every morning that I see the sun shine again. When I see an act of evil, I am not accommodated—I don't accommodate myself to the violence that goes on everywhere. I'm still surprised. That's why I'm against it; why I can fight against it. We must learn how to be surprised, not to adjust ourselves.